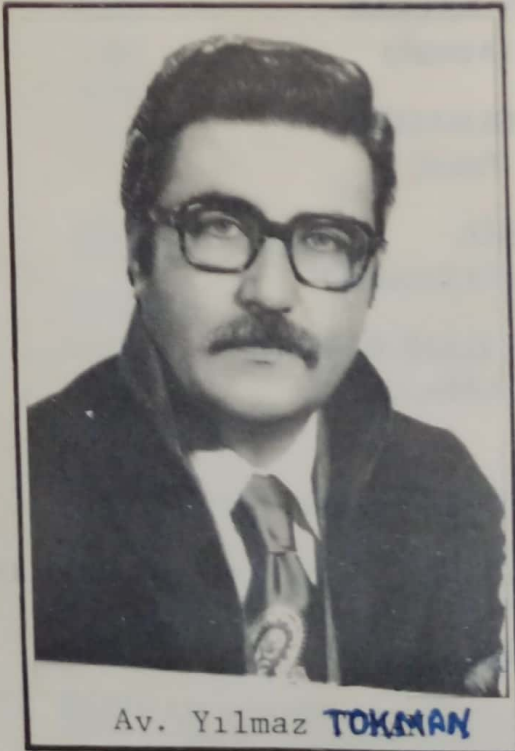

ESKİŞEHİR BAROSU

ESKİŞEHİR BAROSU DERGİSİ MART '84 SAYI 1

YÖNETİM KURULUMUZ

Av. Yılmaz **TOKMAN**

Barolar Birliği Delegatesi

Av. Şahap DEMİRER

Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi

HAKİKAT TECELLİ EDİNCE, YALAN ORTADAN KALKAR
(Atatürk)

ADALET KUVVETLİ, KUVVETLİLER DE ADİL OLMALIDIR.
(Pascal)

YAŞAMINIZI ANCAK GERÇEĞE KURBAN EDİNİZ.
(J.J.Rousseau)

HİÇBİR FAZİLET ADALET KADAR BÜYÜK VE İLAHİ OLAMAZ.
(Addison)

ADALET KAINATIN RUHUDUR.
(Ömer Hayyam)

HUKUK İLMİ KUTSAL BİR ŞEYDİR? DEĞERİNİ PARA İLE ÖLÇMEK ONU ÇOK
AŞAĞILATMAK OLUR.
(Ulpianus)

ESKİŞEHİR BAROSUNDA GÖREVLİ MESLEKTAŞLARIM

YÖNETİM KURULU

BARO BAŞKANI	: AV.AKIN ÇAMOĞLU
BARO BAŞKAN VEKİLİ	: AV.KUTLU VARDAR
BARO GENEL SEKRETERİ	: AV.YENAL ÜNELİ
SAYMAN	: AV.YUSUF SEVER
ADLİ MÜZAHARET	: AV.CEVDET ÖZKAN
ÜYE	: AV.HALİL NİŞANCI
ÜYE	: AV.ŞENER BAŞIBÜYÜK
ÜYE	: AV.MUTTALIP ÖZYÜREK
ÜYE	: AV.AHMET VURAL

DISİPLİN KURULU

BAŞKAN	: AV.DÜNDAR DOĞAN
ÜYE	: AV.LÜTFİ ERGÖKMEN
ÜYE	: AV.MALİ ERTUĞRUL

DENETÇİLER

: AV.FAHRETTİN YALÇIN
: AV.A.NECATİ ÜNAL

BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİLERİ

: AV.ŞAHAP DEMİRER
: AV.YILMAZ TOKMAN

ESKİŞEHİR BAROSU DERGİSİ
(Üç Ayda Bir Yayınlanır.)

SAHİBİ VE YAYIN YÖNETMENİ : ESKİŞEHİR BAROSU ADINA
BARO BAŞKANI AV.AKIN ÇAMOĞLU
SORUMLU YÖNETMEN : AV.ŞENER BAŞIBÜYÜK
YAZI KURULU : AV.CEVDET ÖZKAN-AV.AHMET VURAL
Fiatı: 100.- dir.
Yıllık Abone : 400.-dir.
Basım Yeri : Eskişehir Sanayii Odası.

BAŞLARKEN,

Avukatlık bağımsızlık ve özgürlük mesleğidir. Avukatın görev özgürlüğü ise Baroların bağımsızlığının özündedir. Avukatlık mesleğinin sorunlarına 1969 yılında, yürürlüğe giren 1136 sayılı Avukatlık yasasıyla çözüm getirilmeye çalışılmış, ancak yeterli bağımsızlık gerçekleştirilmemiştir. Baroların örgütsel etkinliğini belirleyen önemli kararlar, bakanlığın onayına bağlı kılınmıştır. Adayların Avukatlığa kabul edilip edilmemesi, disiplin uygulamaları konusunda son sözün bakanlığın olması, savunma mesleğinin bağımsızlığı açısından sakıncalı bulunmaktadır.

Baromuz, kendi halinde, mütevazı, Eskişehir' lilerin kişiliklerinden doğan seçkin bir yere sahiptir. Bugüne kadar sorunsuz, sorunlarında önemli olmayan bir biçimde gelişme göstermiştir. Ancak, Avukatlık yasasında yapılan değişiklikler, ekonomik şartlar, mesleki birikimimiz, savunma hukukunun ve savunmada Avukatın etkinlik ve saygınlığının önemini, büyük ölçüde arttırmıştır. Baro olarak bu değerlere gerekli önemi vererek Avukatlık mesleğine etkinlik ve saygınlık kazandırmayı, düşündüğümüzden, baromuzun kuruluşunun 60. yıldönümünde mesleki sorunlarımızı gidermede, dayanışmamızı, ve savunma hukukunun etkinliğini kuvvetlendirmede, yararı olacağı düşüncesiyle, ilk temyiz mahkemesinin kurulduğu şehrimizde "ESKİŞEHİR BAROSU DERGİSİ" adı altında tüm hukukçuların katkısıyla yaşayacak bir baro dergisi hazırlayarak tüm hukukçuların hizmetine sunmanın yararlı olacağını düşündük. Bunun için onurlu ve kıvançlıyız.

Dergimize gönderilen yazıların tarafsızlığı, mesleki açıdan yararı yayın kurumumuzca incelendikten sonra, yazı sahibinin ismiyle yayımlanacaktır.

Şimdiden dergimizi yaşatmak için gayretlerini esirgemeyen tüm hukukçulara ve dergimizin basılmasında her türlü yardımı ve kolaylığı esirgemeyen Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Yavuz ZEYTİNOĞLU, Yönetim Kuruluna, Genel Sekreter Yusuf KÖSE, Yıldırım YÜRET ve Ayşe KESİM'e Baro ve tüm hukukçular adına sonsuz teşekkürlerimi borç bilirim,

BARO BAŞKANI
Avukat Akın ÇAMOĞLU

TOPLUM VE HUKUK

Av. Şener BAŞIBÜYÜK

Hukuk Fakültesindeki öğrenim yıllarımızda hocamızın olağanüstü bilimselliğinden kaynaklanmış olacak ki, çoğu öğrenci Hukuk Sosyolojisi derslerini büyük bir ilgi ile izler ve bu dersin bizlere verdiği bilgilerden ileride, meslek hayatımızda yararlanacağımızı umardık. Sayın hocamız Hamide Topçuoğlu'nun bizlere tavsiyeside bu yolda idi.

O günden bu güne geçen uzun sürede, bu düşüncenin hiçte yanlış olmadığını gördük. Sosyal çevre ile, insanlar ile ilişkilerde, gerçekten toplumu bazı inançların, bazı kanaatların yönlendirdiğini anladık, nazari bilgilerimizin kaynaklarını, yaşadığımız toplumda tesbit ettik.

Mesleğimizin konusu insandır. İnsan madde değildir. Böyle olunca, Hukukçunun görevi, diğer mesleklerde çalışanların görevlerinden daha ağırdır. Hukukçu toplumda adaletin tecellisi için çalışan bir kişi sayılmaktadır. Adaletsiz bir toplumun ne denli yıkılmış, ne denli varlık sebebini yitirmiş ve böylece soluk alamaz hale gelmiş bir toplum olduğu asırlardır gözlenmiştir. Adalet tanımayan yönetenlerin, yakıp yıktıkları toplumlar tarih boyunca darmadağın olmuşlar ve ortadan silinmişlerdir. Hiç bir güç, hiç bir silah adaletsizliğin yarattığı yıkıntıyı yaratamaz. Eski Yunanda Hakimler okulu üyelerinden Atinalı Solon hükümdarlık yapmaktansa, Atina'nın yasalarını düzenlemeyi tercih etmiştir. Yıkıcılar yanında yapıcılar hukuk ve adalet üzerine böyle titremişler, dikkat ve özen göstermişlerdir. Bunun tek bir nedeni vardır; buda insanları adaletli bir toplum içinde yaşatmaktır.

Sosyolog ve hukukçuların üzerinde birleştikleri genel tarife göre; "Hukuk, bir toplumda, pozitif bir değer (Adaletin) tecellisi sayılan ve gerçekleştirmeleri fiili bir sosyal garanti ile sağlanmış olan davranış kaideleri demektir." (Hamide Topçuoğlu Hukuk Sosyolojisi dersleri Ankara 1963) Bu tarife nazaran, hukuki normlar Jellinek'in de belirlediği gibi cebri normlar değil, fakat teminatlı normlardır. Hukuk sosyolojisindeki tesbitlere göre; hukuk önce ailede doğmuş sonrada kabiledede gelişmiştir. Buna göre hukuk devlettende önce dir. Hukukun etkenliği ise bizim ona saygılı olup olmamamıza bağlıdır. Hukuka saygılı toplumlar da o'nun etkenliği artmakta ve toplum rahat nefes almaktadır. Aksi halde, bu durum ortadan

kalkmakta ve hukuk menfaat bezirganlarının elinde haksızlığın sağlanması için bir araç haline gelmektedir. Sağlıklı toplumlarda hukukun insanlar üzerindeki etkenliği, hukuk devletinin katkısı ile bir kat daha artmakta ve artık bu toplumda, gerek yargı gerekse yargılama adaletin gerçekleşmesi için gerekli uygulamaları yapmaktadır. Böylece sağlıklı toplumda, bir bakıma sağlıklı sanayii toplumsal adalete dönüşmektedir. Sağlıksız toplumlarda görülen bocalama; insan unsurunun doğa unsuru ile birlikte süratle bozulması, hukuka bakış açısında değiştirmekte, bu kalıp içinde çoğu hukukçu kendi kutsal görevini unutup, hukukun giderek yozlaşması sürecinde elinden geldiğince katkıda bulunmaktadır.

Fransız sosyoloğu Rene Hubert'e göre, hukuk ilminde kanun koyanın hareketi, hukuki münasebetler tarlasında olgunlaşmış meyveleri düşürüp toplamaktan ibarettir. Bu tarif kanunlara yansıyan hukuki münasebetlerin, toplumca o günün şartlarına göre benimsenen inançlar ve davranışlar olduğunu ortaya koymaktadır. Öyleyse az gelişmiş ülkenin gerçek hukukçusunun görevi son derece zor ve önündeki engeller alabildiğine aşılması güç engellerdir.

Ülkemizde son yıllarda hak aramada insanların bazı güçlüklerle karşılaştıkları gözleniyor. Yargı masrafları gerçekten sade vatandaş tarafından karşılanamayacak kadar ağırdır. Bu yüzden Adli yardım fonuna sık, sık başvurmada fayda olduğu kanısındayız. Meslektaşlarımızdan duyduklarımıza göre, ülkemizin insanı bir haciz esnasında çaresizlikten akla gelmeyecek tedbirlere başvuracağını söylemekte, söz ve fiilleri ile borçluluğun verdiği psikolojik baskı altında ruhsal sağlığını yitirdiğini göstermektedir. Ülkemizde her dört kişiden birisinin icrada dosyası bulunduğu düşünülecek olursa bu durumun ne denli tahribat yarattığı ve yaratacağı rahatlıkla gözlenebilir. Bu durumun ise toplum nezdinde, toplanması yarardan ziyade zarar getirecek yeni bozuk meyvelerin olgunlaşmasına sebep olacağıda açıkça görünmektedir. Bu güçlüklerin tümünün kaynağında ekonomik sıkıntılar, işsizliğin ücret düşüklüğünün bulunduğunu söylemek için sosyolog olmak gerekmez. Bu zor ortamda hukuka bir nebze katkıda bulunmak için, maddi çıkar düşünmeden mahkeme ko-

ridorlarında savunma mesleği için koşuşan, ter dökən, ayakkabı eskiten meslektaşlarımızı, yürekten hukukçuları alkışlıyoruz. Kürsülerde hukuk adma adaletin tecellisi için karar veren hakimlerimizi yürekten kutluyoruz. Hukukçuluk fedakarlık gerektiren bir meslektir. Yukarıda belirtildiği üzere, mesleklerin en zor olanıdır. Bu fedakarlığı gösteren ve gösterebilecek hukukçulara bu ülkenin ihtiyacı bulunmaktadır. Tek ayak üzerinde kırk yalan söyleyen, adaletten ziyade kendisini düşünen hukukçu adaleti yok eder. Hukukçu toplumda, iyi, toplum hayrına olan hukuki münasbetlerin gelişmesinde örnek insan olmalıdır.

Kısa bir süre önce sayın Ord. Prof. Hıfzı Veldet Veilededeoğlu'nun bir gazetede çıkan "Adsız hukukçular" başlıklı yazısını büyük bir hayranlıkla okudum. Emekli hoca bu yazısında, hukukçuluğun ne denli zor ve çetin bir görev olduğunu açık yürekle anlatıyor. Sayın Hoca her yıl fakültenin 1. sınıf öğrencilerine verdiği ilk dersi bu yazıda da anlatıyor; Bu derste, bu mesleğin hiç bir mesleğe benzemediğini, en zor meslek olduğunu, büyük fedakarlık, büyük insan sevgisi gerektirdiğini, mücadele istediğini, bu mücadelenin çok büyük boyutlara ulaşabileceğini, hatta hukukçunun bu uğurda canından bile olabileceğini, bu çileyi göze alamayanların hiç vakit kaybetmeksizin kendilerine başka meslek aramaları gerektiğini, söylediğini tatlı üslubu ile anlatıyor.

Bu tesbitlere katılmamak mümkün değildir. Hocanın daha ilk derste öğrencilerine bunları anlatması o'nun engin tecrübesinin, faziletinin bir sonucu olup, kıvanç vericidir. Hukukta en örnek dersin bu ders olduğu kanaatındayız. En iyi hukuk şajının, en iyi hukuk öğreniminin manevi şaj, manevi öğrenim olduğunu kabul ediyoruz. Bu şajdan bu öğrenimden geçtikten sonra normatif kalıpların öğrenilmesinde bir zorluk görmüyoruz. Hukukçuluğun manevi unsuruna sahip hukukçunun meslekte savunma adına, yargı adına verdiği hizmet gerçekten bütün hizmetlerin üzerinde olacaktır.

Eski bir hukukçunun dediği gibi, adalet insanlığın matematiğidir. Adalet terazisinin hassasiyeti, iyi ölçülebilirliği oranında; bu matematiğin gelişmesi, mutlak doğruyu ifade etmesi, yüreklerde iyilik güneşinin doğması, mazlumların göz ya-

şının dindirilmesi mümkün olabilecektir. Büyük fedakarlıklarla, maddi menfaat gözetmeden bu teraziye elinde tutan ve hassas dengesini bozmayan, her şeyden önce bu görevi kalbinde hisseden tüm savunma meslektaşlarımızı, tüm yargı görevlilerini saygı ile selamlıyoruz.

YAZAN
MUSA BAŞER
ESKİŞEHİR NOTER ODASI BAŞKANI
VE BİRİNCİ NOTER

TANITMA YAZISI:

TÜRKİYE NOTERLER BİRLİĞİ VE FAALİYETLERİ

Hayatımın önemli bir bölümünü geçirdiğim ve daima saygı ile andığım Eskişehir Barosu'nun mesleki bir dergi çıkarmağa başlamasına sevindim ve mutlu oldum.

Temennim, Hukukçulara ışık tutacak bir mesleki derginin uzun ömürlü olmasıdır.

Dergiye yazacağım ilk yazım, halen mensubu bulunduğum Noterlerin bağlı bulunduğu Türkiye Noterler Birliği'nin tanıtılması olacaktır.

1512 Sayılı Noterlik Kanunu ile kurulmuş olan Türkiye Noterler Birliği bir kamu kuruluşudur. Noterlik mesleğinde reformu yapan bu kanun, Noterleri Odalara bağlamıştır. Türkiye'de 13 İlde Noter Odası bulunmaktadır. Bu Odalardan bir tanesi de beş komşu il Noterlerinin bağlı olduğu Eskişehir Noter Odasıdır.

13 Odadan seçilen Delegeler Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu ve Disiplin Kurulunu seçerler.

Bu tanıtmayı yaptıktan sonra, bu sene on üçüncü Kongresini yapan Türkiye Noterler Birliği'nin çok kısa denecek bir zamanda Noterler ve noterlik mesleğine yaptığı hizmetlere kısaca temas edeceğiz.

1-Kıdem tazminatı fonu; Bugün Türkiye'de herkes tarafından arzulanan fakat nedense bir türlü kurulamayan işçiler için kıdem tazminatı fonu konusu günün önemli meselelerinden biridir. Eğer Devlet bu fonu vakit geçirmeden kurmadığı takdirde, ileride fabrikalar satılsa bile sadece işçi-

lerin kıdem tazminatını karşılayamayacak birçok işyeri bu nedenle kapanacak, işveren mağdur, kıdem tazminatını alamayan işçi mağdur olacaktır. İşte bu çok önemli konu Türkiye Noterler Birliğince halledilmiş Noterliklerde ve Türkiye Noterler Birliği organlarında çalışan personelin kıdem tazminatının ödenmesini Türkiye Noterler Birliği üzerine almıştır.

Kıdem Tazminatları Türkiye Noterler Birliğince kurulan kıdem tazminatı fonundan ödenmektedir.

Bu meseleyi halletmiş olmak herhalde küçümsemez, eğer kıdem tazminatı bu şekilde halledilmiş olsa idi çalıştırdığı personelin tazminatını kanuna göre verecek kaç Noter çıkacak bilemiyorum. Ayrıca bu sebeple sayısız ihtilaflar ve davalar doğacaktı. Ne Noter de ne de personelde çalışma aşkı ve disiplini kalmıyacaktı.

Böyle bir fonu kuran Türkiye Noterler Birliği çok faydeli bir iş yapmış, diğer kamu kuruluşlarına örnek bir faaliyet göstermiştir.

2-Noterlerin Hukuki sorumluluk fonu ve Noterlik işlemlerinin sigortası:

Bir emniyet müessesesi olan Noterler zaman zaman kötü niyetli kişilerin gayrimeşru fiil ve hareketleri neticesinde maddi ve manevi zararlara uğramaktadırlar. Örneğin kötü niyetliler Noterde sahte işlemler yapmak için akla hayale gelmeyen yollara baş vurmakta, bu işlemlerden mağdur olanlar tarafından Noterler aleyhinde senelerce sonra tazminat davaları açılmakta, Noter ölmüş olsa bile mirasçılarından tazminat talep edilmektedir.

İşte Noterlerin karşılaştıkları bu tehlikeyi karşılamak için önce, Türkiye Noterler Birliği bünyesinde hukuki sorumluluk fonu oluşturulmuş, bilâhira bir sigorta şirketi ile anlaşmaya varılmış, bütün noterliklerde yapılan işlemler sigortalanmıştır.

3-Türkiye Noterler Birliği Yardım sandığı;

Noterler yardım sandığı fonu:

Yardım sandığı fonu, noterlikten emeklilik veya başka sebeplerle noterliği bırakan Noter'e kıdemi ve Türkiye Noterler Birliğine gönderdiği aidata göre yardım sağlar, bir nev'i mecburi tasarruf ve Noterin, noterlikten ayrıldığı zaman vergi borçlarını karşılamak için düşünülmüştür.

Noterlerin geleceğini güvence altına alan bu

fon mesleğin inkişafının en önemli amili olmaktadır.

3-Türkiye Noterler Birliği "Noterler ölüm yardım anlaşması" Yönetmeliği:

Bu Yönetmelik, sadece yönetmelik hükümlerini kabul ettiğini Türkiye Noterler Birliğine yazılı olarak bildirilmiş olan Noterler arasında geçerlidir.

Bu anlaşmayı kabul eden her Noter, bir meslektaşının öldüğü kendisine Türkiye Noterler Birliğince bildirildiği tarihten itibaren bir ay içinde miktarı belli bir parayı ölenin ailesine ödenmek üzere bildirilecek Banka hesap numarasına gönderir. Toplanan bu para ölen Noter'in ailesine ilk yardım olmakta hiç olmazsa maddi yaraları sarmaktadır. Bu sosyal dayanışmanın müsbet neticeleri görülmüştür.

Türkiye Noterler Birliği yukarıda yazılanlardan başka, Türkiye Noterler Birliği Noterlik personeli çocukları öğretim yardımı bursu yönetmeliği, Noterler ve personeline borç para verme yönetmeliği, kütüphaneler yönetmeliği gibi yönetmelikleri uygulamaya koymuştur.

Türkiye Noterler Birliği Atatürk'ün doğumunun 100. yıl dönümü nedeniyle Hakkâri ili Yüksekova ilçesinin VEZİRLİ Köyünde bir ilkokul yaptırmıştır.

Türkiye Noterler Birliği Hukuk Dergisi adıyla bir dergi yayımlamaktadır.

Uluslararası Lâtin Noterler Birliğine üye de olan, Noterler Birliği noterlik mesleği yönünden Türkiye'yi dışarda temsil etmektedir.

Bir kamu kuruluşu olarak faaliyet gösteren Türkiye Noterler Birliği'nin örnek olabilecek bir kısım faaliyetlerini özetliyerek anlatmaya çalıştık.

KİŞİNİN DOKUNULMAZLIĞI VE MEŞRU SAVUNMA

Yazan: Emekli Savcı Avukat
Şeref YAMAN

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 17. maddesi kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığını güvence altına almak için "herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir." demektedir.

Kişinin maddi varlığına vücut tamamıyeti ve mülkiyet hakkı dahil olduğu gibi manevi varlığına şeref ve haysiyeti, sırtı ve namusu gibi kavramlar örnek olarak gösterilebilir.

Kişinin cismani varlığı ceza yasalarıyla teminat altına alınmış olduğu gibi Mülkiyet hakkı da yine anayasasının 35. maddesine göre teminat altına alınmış bu hak ayrıca Medeni Kanununun 618 inci maddesi ile teyit ve takviye olunmuştur. Bütün bu kanuni garantilere rağmen kişi ekseriye kanunu uygulayanların yardımlarından mahrum olabilir. Başka bir deyimle şahsına veya malına vukubulacak tecavüzleri o anda deffetmediği takdirde her şeyin bitmiş olabileceği anlar da vardır. Bu gibi hallerde kolluk yardımından da mahrum olabilir. Bu durumda ne yapabileceğini yine kanun tayin etmiş bulunmaktadır.

Türk Ceza Yasasının 49/2. maddesi "gerek kendisini gerek başkasının nefesine veya ırzına vukubulan haksız bir taarruzu filhal def-i zaruretinin bais olduğu mecburiyetle bir kimsenin kendisini savunmasına izin vermekte olup hasıl olacak suçtan dolayı o kimseyi sorumlu tutmamaktadır.

Yukarıda izahına çalıştığımız bu taarruz mülkiyet hakkına karşı vaki olduğu takdirde Medeni yasa da 894. maddesinde zilyedin bütün gasp ve tecavüz fiillerini kuvvet kullanarak defetmek hakkına haiz olduğunu açıkça beyan etmektedir. Bu hususta T.C. Yasasının 461. maddesini I. bendinde gasp fiillerine karşı kişinin kendisini savunmasından dolayı kanunun ceza veremeyeceğini açıkça göstermektedir.

İnsan toplumsal bir varlıktır. Toplumun en küçük ünitesi ailedir. Aile bütün dertleri ve bütün neşesi ile bir evde yaşar. Bu nedenle konutun bir aile için önemi çok büyüktür. Anayasamız 21. maddesinde "Kimsenin konutuna dokunulamıyacağını, kanunun açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınan merciin emri bulunmadıkça, kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz, buradaki eşyaya el konulamaz demektedir.

Ceza yasasının 193. maddesi gündüz ve gece sahibinin rızası olmaksızın konuta girmenin suç olduğunu belirtmiş ve aksine hareket edenlere cezalar tayin etmiştir.

T.C. Y.sının 461 inci maddesinin 2. bendinde ayrıca konutta bulunan aile fertlerinden herhangi birini hedef alacak ve o kişinin emniyeti şahsiyesince aklen varit bir endişe ve havfı ciddi mevcut olduğu takdirde kişi bu tecavüzü defedecek bu eyleminden dolayı yaralama veya ölüm vuku bulunduğu takdirde ceza görmeyecektir.

Anadolunun Karadeniz bölgesinin kırsal kesiminde arazi ormanlarla kaplı ve ekime müsait arazide son derece dardır. Bu nedenle bölge sakinleri çoğunlukla ormandan tarla açmakta ve açtığı yerin bir köşesine ev yaparak ailesi ile birlikte oturmaktadır. Böylece birbirlerinden kilometrelerce uzak evlerden kurulu köyler teşekkül etmekte bu köylerin genel güvenliğinin korunmasında mümkün olamamaktadır. Böyle bir yerde kendisini yalnız hissedenden kimse kendi güvenliğini bizzat kendisinin sağlaması düşüncesiyle silahlanmaktadır.

Uzun bir hizmet süresi verdiğimiz bu bölgelerde sık sık T.C.Y.sının 461. maddesinin 2.bendine uyan olaylarla karşılaştığımız için bu bende meslek arkadaşlarımız arasında kısaca (Havfı ciddi) ismini koymuştuk. Bu nedenle kişi dokunulmazlığı kavramını izah ederken bu konuya biraz daha ehemmiyet vermek lüzumunu hissetmiş bulunmaktayım.

Yasada aynen "Bir şahsın evine veya içinde adam oturur sair her türlü bina ve müçtemilâtına merdiven kurup çıkanları veya duvarını delenleri veya kapısını kıranları vehayut iş bu mebani ve müçtemilâtına, ateş koyanları - bu fiiller gece vakti olmak veya gündüz olsa bile hane ve bina müçtemilâtı, ücra bir mahalde bulunmak şartı ile içinde ikamet edenlerin emniyeti şahsiyelerince aklen varit bir endişe ve havfı ciddi mevcut olduğu takdirde defetmektir." denilmektedir.

Maddeden açıkça anlaşılacağı üzere a) Hane ve müçtemilâtına bir tecavüz vuku bulacak, b) Bu tecavüz haneye merdiven kurup çıkma, içeriye girmek için duvarını delmek veya kapısını kırmak,veya hane ve müçtemilâtında yangın çıkarmak şeklinde olacak, c) Bu fiiller gece vakti işlenecek, gündüz olsa bile bina ücra bir mahalde bu-

lunacak d) Bu saldırıların bina içinde bulunanlarda şahsi emniyetlerini tehlikeye düşürecek aklen varit bir endişe ve ciddi korku meydana getirmesi de olayın manevi unsurunu teşkil etmektedir. Hakim sanığın aklen varit bir endişe ve ciddi korkuya kapıldığını olayın oluş tarzı sanıkla maktul arasında olaydan evvel geçen ve düşmanlıklarının nedenini teşkil eden olayları değerlendirmek suretiyle serbestçe tayin edecektir.

Bazı müellifler T.C.Y.sının 49/2 maddesinde tarifini bulan meşru savunma müessesesinin varlığı karşısında T.C.Y.sının 461 inci maddesinin 2 bendindeki bu savunma tarzının fuzuli olduğunu iddia etmekte iselerde bazı müellifler hem şahsa ve hemde mala matuf olan bu taarruzun karma bir meşru savunma olduğunu belirtmektedirler.

Yukarıda temas ettiğimiz gibi Medeni Kanunun 894. maddesi zilyede bütün tecavüz ve gasp fiillerini defetmek için kuvvet kullanma yetkisini bahşetmekte, borçlar kanununun 52. maddesi meşru müdafaa halinde mütecavizin şahsına veya mallarına yapılan zarardan dolayı tazminat lazım gelmeyeceği belirtilmekte kişinin malını ve canını meşru olarak savunması hukuki yönden de teminat altına alınmaktadır.

T.C.Y.sının 49/2. maddesinde belirtilen meşru savunmada bazı unsurların tekevvün etmemiş olması sanığı cezai sorumluluktan tam olarak kurtaramayacağı gibi 461 inci maddenin 2 bendindeki savunma tarzının unsurlarının tam tekevvün etmemesi halinde de sanık kendisini cezadan kurtaramayacaktır. Maddenin 3. bendinde kapı kırmak duvar delmek, fiillerinin faillerini defa için 2 numaralı bentte yazılı şartlar mevcut bulunmamış olduğu halde asıl fiile mürettep ceza, ağır hapis, hapse tahvil olunmak üzere üçte birden yarısına kadar indirilir. Örneğin saldırıya uğrayan evin meskun mahalde bulunması ve saldırının gündüzün vaki olması, saldırının şahsın emniyeti şahsiyesince aklen varit olmayacak derecede bir endişe veya hafvı ciddi yaratmaması, şahsın sadece bir kuruntu neticesinde suçu işlemiş bulunması hallerinde fail tahfif edilmiş bir cezaya mahkum olacaktır.

Netice olarak kişinin dokunulmazlığı Anayasa, Medeni Hukuk ve Ceza Hukuku tarafından teminat altına alınmış ve vatandaşların bu hürriyetlerinin tecavüzlere karşı korunması bizzat kolluk kuvvetlerinin gözetimi altında bulunmasına rağmen bu gözetiminde çok zaman etkili olamayacağı düşüncesi ile yasa koyucu şahsın belli unsurlar gerçekleştiği takdirde kendi kendisini bizzat korumasına da izin vermiş bulunmaktadır.

YETKİLİ SENDİKANIN BELİRLİNMESİ SORUNU

Av. Suleyman AVKAN

GİRİŞ

Toplu iş ilişkilerinde yeni bir dönem başlamakta, 3.5 yıllık bir aradan sonra serbest toplu pazarlık düzenine yeniden dönülmektedir. 15.7.1963 tarih ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasasının yürürlüğü girmesiyle başlayan serbest toplu pazarlık düzeni, 12.9.1980 tarihinden sonra askıya alındı. 24.12.1980 tarih ve 2364 sayılı Süresi Sona Eren Toplu İş Sözleşmelerinin Sosyal Zorunluluk Hallerinde Yeniden Yürürlüğü Konulması Hakkındaki Yasa ile zorunlu tahkim düzeni getirildi. Sözü edilen yasanın yürürlüğe girmesinden sonra süresi sona eren toplu iş sözleşmeleri Yüksek Hakem Kurulu'na yenilendi. Bu arada bilim adamlarının görüş ve önerileri de alınarak toplu iş ilişkilerini düzenleyen yeni yasa tasarıları hazırlandı.

Tasarılar daha sonra kamuoyuna sunuldu. Bilimsel çevrelerde, işveren kuruluşlarında ve faaliyetleri durdurulmamış olan işçi kuruluşlarında tartışıldı. Tartışmalardan sonra yeniden değerlendirilen tasarılar, 5.5.1983 tarihinde Milli Güvenlik Konseyi'nce kabul edilerek, 7.5.1983 tarihli 18040 sayılı Resmi Gazete'de 2821 sayılı Sendikalar Yasası ve 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasası olarak yayımlandı ve yürürlüğe girdi.

Bu iki yasayla, 12.9.1980 tarihinden önceki döneme yeniden dönülmesini engelleyici önlemler alınmıştır. Geçmişte ortaya çıkan sorunların bir daha doğmaması; doğabilecek yeni sorunların çözümlenebilmesi için – 274 ve 275 sayılı yasalara göre– yeni ve değişik kurallar getirilmiştir. Yapılan değişikliklerin tümünü, bir dergi yazısının sınırları içinde ele almak olanaksızdır. Bu yüzden, güncel bir sorun da olması nedeniyle "yetkili sendikaların belirlenmesi" konusunda getirilen değişiklikler üzerinde durulmaya çalışılacaktır.

275 sayılı yasanın yürürlükte kaldığı on yedi yıllık uygulama boyunca en büyük sorun, yetkili sendikaların belirlenmesinde ortaya çıkmış; gerek yönetsel gerekse yargı organlarınca değişik bir çok yöntem denenmesine karşın, hileli uygulamaların bir türlü önü alınmamıştır (1). İşyerlerindeki üye çoğunluğuna sahip sendikalar yetki alamazlarken, azınlık sendikaları, kimi zamanda bir tek üyesi bile olmayan sendikalar yetki alarak toplu iş sözleşmeleri bağitlayabilmislerdir. Bu durum, işyerlerinde huzursuzlukların doğmasına

yol açmıştır. Dürüst sendikacıların ve işçilerin devlete olan inançlarının sarsılmasının temel nedenlerinden birisi olmuştur.

2822 sayılı yasada da 275 sayılı yasada olduğu gibi yetkili sendikaların belirlenmesinde üyelik fişleri temel alınmıştır. 2821 sayılı yasayla, sendikalara üye olma ve üyelikten çekilmenin noter huzurunda yapılması öngörüldüğünden, geçmişte olduğu gibi sahte üyelik fişlerinin düzenlenmesi önlenmiştir. Anılan yasayla, 7.5.1983 tarihinden önceki üyelikler geçerli sayıldığından, bir süre daha sahte üyelik fişleri kullanılacaktır. Üyelik fişlerinin, sahteliği ileri sürülebilecektir. Bu iddialar ileri sürülmektedir de (2).

Yetkinin belirlenmesinde yeni getirilen yöntem, geçmişte ortaya çıkan kimi sorunları ortadan kaldıracak niteliktedir. Bununla birlikte, yeni yöntemin tüm sorunları giderebilecek oranda başarılı bir yöntem olduğunu söylemek olanaklı değildir. Uygulamaya yeni yeni geçilmekte olduğu şu günlerde yasa değişikliği istemlerinde bulunulması, bu yargımı doğrulamaktadır.

Toplu sözleşme yapmaya yetkili olacak kişi ve kuruluşların nasıl belirleneceği, yasada ayrı ayrı maddelerde ancak birbirine koşut olarak düzenlenmiştir. İşçi sendikaları yönünden yetkinin belirlenmesi öncelikle ve daha ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Burada da yasadaki sıra izlenerek, getirilen düzenlemeler açıklanmaya çalışılacaktır.

A-İşçi Sendikalarının Yetkisinin Belirlenmesi:

2822 sayılı yasanın 12 nci maddesine göre bir işçi sendikasının yetkili olabilmesi için kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az %10 kadar üyesi bulunması zorunludur. İşkolundaki bu barajın altında üyesi olan bir sendika, belli bir işyerinde çalışan tüm işçileri üye kaydetse bile yetki alamayacak ve toplu iş sözleşmesi bağtılamayacaktır. Tarım ve ormancılık, avcılık ve balıkçılık işkolunda kurulu sendikalar için işkolundaki %10 luk barajı aşma koşulu aranmayacaktır. Ayrı bir deyişle bu işkolunda kurulu sendikalar, işyerinde çalışan işçilerin yarısından fazlası üyeleri olmaları durumunda yetki alabilecek ve toplu sözleşme bağtılayabileceklerdir. Öteki işkollarında kurulu sendikaların yetki alabilmeleri için %10'luk işkolu barajını aşma koşulu yanında, sözleşme yapmak istedikleri işyerinde işçilerin yarısından fazlasını üye kaydetmeleri de aranacaktır. İşletme sözleşmelerinin yapılmasında da işyerinde aranan işkolu barajı ve yarısından fazla üyelik koşulları aranacaktır.

İşkollarında çalışan işçilerin %10'nun saptanmasında Çalışma Bakanlığı'nca yayımlanacak istatistikler esas alınacaktır. İstatistikler Bakanlık'ca her yıl Ocak ve Temmuz aylarında yayımlanacaktır. İstatistikler, yeni istatistikler yayımlanuncaya değin geçerli olacaktır.

Çalışma Bakanlığı istatistikleri, işverenlerce bildirilen işçi sayıları ile sendikalarca bildirilen üye sayılarına göre düzenlemektedir. 2821 sayılı yasanın 62 nci maddesiyle işverenlerin işe yeni işçi alınması ya da herhangi bir nedenle iş sözleşmesinin sona ermesi halinde durumun 15 gün içersinde Çalışma Bakanlığı'na ve işyerinin bağlı bulunduğu Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne bildirmeleri zorunluğu getirilmiştir. Aynı yasanın 22 nci maddesiyle de sendikalara üyelikleri kesinleşen işçileri bildirme zorunluluğu getirilmiştir. Bu zorunluluklara uymayanlar hakkında yaptırımlar öngörülmüştür. Öngörülen yaptırımların yeterli olup olmadığı ayrı bir tartışma konusudur. Öte yandan ormancılık, avcılık ve balıkçılık işkolunda aranmayacaktır. Bu işkolunda kurulu sendikaların,

toplu iş sözleşmesi yapmak istedikleri işyerinde çalışan işçilerin çoğunluğunu asgılamış olmaları yeterli olacaktır. Çalışma Bakanlığı'da bugünkü personel sayısı ve örgütlenme biçimiyle bu zorunluluklara uyulmasını sağlayabilecek; yapılan bildirimlerin doğruluğunu araştırabilecek durumda değildir. Bakanlıkca 17.2.1984 tarihli 18315 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan istatistiklerin durumu bu kanıyı doğrulamaktadır. İstatistiklerin yayımlanışından sonra özellikle işçi sendikalarınca; istatistiklerin gerçekleri yansıtmadığı, ciddi hiçbir inceleme yapılmaksızın hazırlanıp yayımlandığı iddiaları yoğun bir şekilde ileri sürülmüştür. İddialar inandırıcı gözükmemektedir. İstatistiğe göre 09 No'lu Kağıt işkolundaki sendikalı işçi sayısı, çalışan işçi sayısından daha yüksektir. Bakanlıkta bu durumun işverenlerin ve sendikaların bildirimlerinin farklı olmasından ileri geldiğini belirtmekle yetinmektedir (3). Bu durumda, istatistiklerin hazırlanması sırasında yapılan bildirimlerin doğruluğunun araştırılmadığını ortaya koymaktadır.

2822 sayılı yasanın 12 nci maddesinde, istatistiklere, yayımlanışından itibaren 15 gün içinde gerçeğe uymadığı iddiasıyla Ankara İş Mahkemesi'nde itiraz edilebileceği süresinde itiraz edilmemesi halinde istatistiklerin kesinleşeceği hükümü yer almaktadır. Yine madde hükmüne göre,

mahkeme yapılacak itirazları 15 gün içerisinde sonuçlandırarak ve verilen karar kesin olacaktır. Ön görülen 15 günlük süre hak düşürücü nitelikte olduğundan sürenin geçmesinden sonra yapılan itirazlar geçerli olmayacak ve istatistikler kesinleşecektir.

Yasada itirazın kimler tarafından yapılabileceği açıklanmış değildir. Barajı aşamayan sendikaların itirazda bulunabilecekleri kuşkusuzdur. Ancak, sendikaların diğer sendikalarla ilgili verilere itiraz edip edemeyecekleri belli değildir. Aynı şekilde işverenlerin ve işveren sendikalarının itiraz haklarının olup olmayacağıda belli değildir. Kanunca, yalnızca barajı aşamayan işçi sendikalarının itiraz haklarının bulunduğunu kabulü, yasakoyucunun amacına daha uygun düşen bir yoldur. Çünkü, yasakoyucu, itirazı ve sonuçlandırılmasını 15 günlük sürelerle sınırlayarak, istatistiklerin kısa sürede kesinleşmesini amaçlamıştır. Barajı aşan sendikalara işverenlere ve sendikalara itiraz hakkı tanındığı zaman, yapılacak çok sayıda itirazın yasada öngörülen süre içerisinde sonuçlandırılması olanağı ortadan kalkacaktır. Sonuçta ise yetkili sendikanın belirlenmesiyle ilgili işlemler bir süre içinde olsa sürüncemede kalacaktır. Bu nedenle

İstatistiklere karşı yapılacak itirazlarda hangi nedenlerin ileri sürülebileceği yasada açıklanmış değildir. İtirazlar sırasında işçi sendikaları, kendi üye sayılarının daha az gösterildiğini ileri sürebilecekleri gibi işkolundaki işçi sayısının da olduğundan daha yüksek gösterildiğini ileri sürebilirler.

İşkolu barajını aşan sendika toplu iş sözleşmesi yapmak istediği zaman Çalışma Bakanlığı'na yazı ile başvurarak, işkolunda üye sayısı yönünden %10 oranını sağladığının belirlenmesini ve toplu iş sözleşmesi yapmak istediği işyerindeki işçi sayısı ile üyelerinin sayısının saptanmasını isteyecektir. Başvuru üzerine Çalışma Bakanlığı kendi kayıtlarına göre sendikanın çoğunluğu sağladığını saptadığında başvuruyu ve işyerinde çalışan işçi sayıları ile üye sayısını o işkolunda kurulu bulunan işçi sendikaları ile işverene, işverenin sendika üyesi olması durumunda ise işveren sendikasına başvurunun alınışından itibaren altı işgünü içinde bildirecektir. Başvuruda bulunan sendikanın çoğunluğa sahip olmaması durumunda ise bu bilgiler yalnızca başvuruda bulunan sendikaya bildirilecektir (2822 sayılı yasa m.13)

B-İşveren Sendikalarının Yetkisinin Belirlenmesi

İşveren sendikaları yönünden işkollarında faaliyet gösteren işverenlerin %10'nu sağlama gibi bir baraj sistemi getirilmemiştir. Bu nedenle üyelerine ait işyerlerinde toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işveren sendikaları Çalışma Bakanlığı'na başvuruda bulduklarında aynı işçi sendikalarının başvurusunda olduğu gibi başvuruları anılan Bakanlıkca incelenip özdeş işlemler yapılacaktır. Sendika üyesi olmayan işverense işyerinde toplu iş sözleşmesi yapmak istediğinde Çalışma Bakanlığı'na başvuruda bulunarak yetkili işçi sendikasının saptanmasını isteyecektir. Çalışma Bakanlığı'nda başvuru üzerine, saptadığı yetkili işçi sendikasının isim ve adresi ile işkolundaki işyerindeki işçi sayısı ile, bu sendikanın işkolundaki ve işyerindeki üye sayısını, işkolunda kurulu işçi sendikaları ile istekte bulunan işverene bildirilecektir (2822 sayılı yasa m 14).

Yetki İtirazı:

Yetki itirazının nasıl yapılacağı 2822 sayılı yasanın 15 nci maddesinde açık ve ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Anılan maddede yer alan kurallara göre; yetki istemine ilişkin başvurular nedeniyle Çalışma Bakanlığı'nca kendilerine saptama yazıları gönderilmiş olan işçi sendikaları, işveren sendikaları ve sendika üyesi olmayan işveren, saptama yazısını aldıkları günden itibaren altı işgünü içerisinde, toplu iş sözleşmesi yapılmak istenilen işyerinin bağlı olduğu bölge çalışma müdürlüğünün bulunduğu yerdeki iş davalarına bakmakla görevli mahkemeye başvurarak itirazda bulunabileceklerdir. Toplu sözleşme yapılacak işyeri ya da işyerlerinin birden çok bölge çalışma müdürlüğünün yetki alanının ilgilendirmesi durumunda ise itiraz Ankara İş Mahkemesine yapılabilecektir. İtiraz sırasında ileri sürülebilecek nedenler maddede tüketici olarak sayılmıştır. Buna göre itirazda bulunan; taraflardan her ikisinin de yetkisiz olduğunu, işyerindeki çoğunluğun kendisine ait olduğunu ya da taraflardan birisinin yetkili olmadığını ileri sürebilecektir. İtirazlar, yazılı olarak yapılabilecektir. İtiraz dilekçeleri, bölge çalışma müdürlüğüne ya da birden çok bölge çalışma müdürlüğünün yetki alanını ilgilendiren işyerlerine ilişkin olması durumunda Çalışma Bakanlığı'na kaydedildikten sonra mahkemeye sunulacaktır. İtiraz dilekçelerinin bölge çalışma müdürlüğüne ya da Çalışma Bakanlığı'na kaydedilmesiyle, itirazın mahkemece incelendiği süre içerisinde başka sendikalarca yetki alınmasının önlenmesi amaçlanmıştır.

Yapılan itirazların işyerindeki işçi sayısı ile üye sayısındaki maddi hatalara dayanması ya da süreye ilişkin olması halinde, mahkeme itirazı altı iş günü içerisinde duruşma yapmaksızın karara bağlayacaktır. Diğer nedenlerle yapılan itirazlarda ise mahkeme duruşma yaparak karar verecektir. Duruşma sonunda verilen karar temyiz edildiğinde bu karar Yargıtayca 15 gün içinde incelenerek sonuçlandırılacaktır. Mahkemeye yapılacak itirazlar, kararın kesinleşmesine değin yetki işlemlerini durduracaktır.

Çalışma Bakanlığı'nca gönderilen saptama yazısına yasada öngörülen süre içinde itiraz edilmezse, süretin bitişini izleyen altı işgünü içerisinde ya da itiraz edilmişse, itirazın reddine ilişkin mahkeme kararının tebliğinden başlayarak yine altı işgünü içinde başvuruda bulunan sendikaya Çalışma Bakanlığı'nca bir yetki belgesi verilecektir. Yetki belgesinin verilmesiyle, o işyeri yönünden yetki sorunu çözümlenmiş olmaktadır.

Sonuç:

Yetkili sendikanın belirlenmesi, 2822 sayılı yasada, 275 sayılı yasaya göre daha ayrıntılı kurallara bağlanmıştır. Ayrıntılı yasal düzenlemeler çoğu kez umulanın tersine sorunların çözümünü kolaylaştırmaz. Değişen ve gelişen ilişkilerden doğan sorunları çözümlenmesinde, ayrıntılı kurallar yeni sorunların çözümünü zorlaştıracığı gibi kendileri de sorunlar doğurabilirler. 2822 sayılı yasada geçmişte görülen sorunların doğması ve çözümlenmeleri için gerekli kurallar konulmuştur. Ancak, yeni çıkacak sorunlar için aynı olanaklar sağlanabilmiş değildir.

2822 sayılı yasayla getirilen yetki belirlenmesi yöntemi, şu andaki istatistikler veri olarak alınır- sa bir milyonu aşkın işçi toplu sözleşme düzeninin dışında bırakılmıştır sonucunu doğurmuştur. Yine bu yöntemle yetkili sendikaların sağlıklı bir biçimde saptanması da sağlanabilmiş değildir. Yetkiye yapılacak itirazlardan, mahkemece duruşma yapılarak çözümleneceklerde, mahkemele- rin itirazı sonuçlandırmaları için belirli bir süre konulmamıştır. Çoğunlukta olmadığı halde yetki isteminde bulunarak resmi makamları ve diğer ki- şî ve kuruluşları gereksiz yere meşgul edenler için belli bir süre yeniden istekte bulunmaları ön- lenmediği gibi yetki sorununun çözümlenmesini geciktirmek amacıyla itirazda bulunanlara uygu- lanmak üzere yaptırımlar getirilmemiştir. Belirtti- ğim bu hususlar, yasal düzenlemenin yetersizlik- lerinden ve boşluklarından doğan olumsuzluklar-

dır. Bu olumsuzlukların çalışma yaşamımızda or- taya çıkaracağı uyumsuzluklar, sağlıklı ve başarılı uygulamalarla en aza indirilebilir. Yasal kurallar denli bu kurallara ilişkin uygulamaların da etkili olacağı gerçeği unutulmamalıdır.

NOTLAR:

- (1) KUTAL, Metin; Türkiye'de Endüstri İlişkileri- düzenleyen İki Yeni Yasa, İktisat ve Maliye, cilt XXX, Sayı 4, Temmuz 1983, s. 175.
- (2) Yetki Kavgası Büyüyor, Günaydın Gazetesi, 20.2.1984, Sayı 1138.
- (3) Resmi Gazete, 17.2.1984, Sayı:18315, s.5.

BİRLİK VE BERABERLİK İÇİN...

Birlik ve beraberliğin her türlü problemi yok edecek büyük bir güç olduğu hiç kimsenin aksini iddia edemeyeceği somut ve yaşayan bir gerçektir.

Böyle bir birlik ve beraberliği diğer konularda sağlamış olan ve mensubu olmaktan gurur duyduğumuz Eskişehir Barosunda maalesef vekalet ücretleri konusunda böyle bir birlik ve beraberlik şimdiye kadar görülememiştir.

Vatandaşın en kutsal haklarından savunma hakkının meslektaşlarımızca gereği gibi yerine getirilebilmesi için en azından avukatın ekonomik sorunlarının ortadan kaldırılması gereklidir.

Baromuz mensublarının uygulayabileceği herhangi bir ücret politikası bulunmamaktadır. Hal böyle olunca meslektaşlarımızın ücret saptaması tamamen kendi kişisel durumlarına göre olmakta ve böylece değişik uygulamalar neticesi kamu oyunda avukatların sınıflandırılmasına neden olmaktadır.

Aynı durum haksız rekabet zeminini de hazırlamaktadır. En azından "ucuz avukat" – "pahalı avukat" gibi ayırmalara gidilmekte böylece dedikodular yaratılmaktadır. Bu hal meslektaşlar arası kırgınlık ve dargınlıklara kadar bile gidebilmektedir.

Türkiye'nin bir çok ilinde ve hatta ilçesinde avukatlar arası centilmenlik anlaşmasına dayanan bir asgari ücret tarifesinin varlığı gözlenmiş veya işitilmiştir. Yurt çapında kendisinden övgü ile söz ettiren Eskişehir Barosu mensuplarının refah seviyesinin bu konuda birlik ve beraberliği sağlamış yukarıda sözü edilen yerlerdeki ve hatta Avrupalı meslektaşlarımızın refah seviyesine ulaşması inanıyoruz ki ancak böyle bir dayanışma ile mümkündür.

Bu konuda birlik ve beraberliğin engeli olarak karşımıza çıkacak hemen akla gelebilen sorunları kısaca şöyle özetleyebiliriz:

–İçinde bulunduğumuz coğrafi bölgenin ekonomik gücünün yetersiz olduğu... Aynı bölgedeki diğer serbest meslek mensuplarının tutarlı ücret politikaları ile refah seviyelerinin nerede olduğu hepimizce bilinmektedir. Onlara bu seviyeyi sağlayan yine bu ekonomik güçtür.

–Sürekli iş temini için herkes kendine göre bir değerlendirme yaparak ücret tesbit eder. Bu bakımdan değişik ücretlerin bulunması zorunludur. Bir çok meslektaşımızın sürekli iş sahibi olmaları veya müvekkillerinin sürekliliğini sağlamalarında ücretin hiç bir etkisinin olmadığı öğrenilmiş ve gözlenmiştir.

–Belli bir ücret tesbitinin kurallara dönüştürülemediği ve müeyyidesinin de olamayacağı... Her iş başlangıçta uygulanamaz gibi gözükabilir. Her müeyyideninde hitab edeceği bir ortam vardır.

Yukarıdakiler dışında pek çok engel ileri sürülebilmek mümkündür. Ancak çözüm bulmakta aynı derecede mümkündür. Her işin başlangıcının o işin yarısının bitirilmesi olduğu unutulmamalıdır. Bu konuda da, çalışma azmi ve iyi niyetini kısa zamanda herkese kabul ettiren yeni yönetimin diğer hamleleri gibi başarılı olacağına bütün samimiyetimizle inanmaktayız. Bu inançla girişimlerini bekler kısa zamanda bütün meslektaşlarımızın uygulamayı seve seve kabul edeceği bir sonuca gitmelerini dileriz.

Av. İrfan BAKKALCI
Av. Hüseyin Fahri ÜNLÜ
Av. Vedat KARABACAKOĞLU
Av. Kazım KURT

YARGITAY VE MAHKEME KARARLARI

Eskişehir

Sulh 2. Ceza Mahkemesi

Sayı : 983/184 Müt.

İtiraz eden : Av.Ertekin Tanrıyakul

İtiraz olunan : Eskişehir belediye encümeninin
3.11.1983 tarih ve 1580/114 sayılı kararı.

İtiraz tarihi : 21.11.1983

Tebliğ tarihi: 17.11.1983

Muteriz Avukat Ertekin Tanrıyakul Eskişehir Belediye Encümenliğinden verilen, tarihli yazıya süresinde itiraz etmiş olduğundan, Eskişehir Belediye Başkanlığından ilgili ceza evrakları celbedilerek tetkik olundu:

Gereği düşünüldü :

Eskişehir Belediye Zabıta Müdürlüğünce Av.Ertekin Tanrıyakul'un Belediye Zabıta talimatnamesinin 1570. maddesine aykırı olarak işyerine Belediyeden açma ruhsatı almadan icrai faaliyette bulunduğu bahisle 17 Kasım 1983 tarihinde açma ruhsatı alması ve 3000 lira para cezası alınmasına dair, karar tebliğ edilmiştir.

Karara süresi içinde itiraz edildiği anlaşılmıştır.

Avukatlık Kanununa göre, Avukatlar Baroya kayıtlarını yaptırdıkları tarihten itibaren 3 ay içinde bölgesinde bir büro kurmak zorundadır. Büronun niteliklerini Barolar belirleyeceği gibi Avukatlık büroları bağlı buldukları organ olan Barolar tarafından yönetmelikleri gereğince denetlenirler.

Belediye Encümenlerinin kamu hizmeti gören Avukat yazıhaneleri, bakkal dükkanları, fırınlar, birahaneler gibi herkesin girip çıktığı yerlerle bir mütala edemeyeceği gibi, Avukatlık büroları Belediye Zabıtasının denetimine tabi değildir. Bu nedenle çalışması Belediyeden açma ruhsatını gerektirmez, Ayrıca, Avukatlık bürolarının niteliği itibarıyla Belediye yönetmeliğinin 1570. maddesinin uygulanması mümkün değildir. Yukarıda izah edilen sebeplerle verilen karar yersiz olmakla, itirazın kabulü ile yasal dayanağı bulunmayan Eskişehir Belediye Encümeninin 3.11.1983 tarihli KARARININ KALDIRILMASINA,

Yasaya aykırı zabıt tutan Belediye Zabıta Memurları Ekrem Koçkan ve Muammer Soydaş haklarında T.C.K.nun 228. maddesi gereğince memuriyet görevini kötüye kullanmak ve keyfi muamelede bulunmaktan dolayı suç duyurusu yapılmak üzere Eskişehir Savcılığına müzekkere yazılmasına,

Kararın bir suretinin Eskişehir Belediye Başkanlığına, bir suretinin itirazcıya tebliğine, bir suretinin de bilgi için Eskişehir Baro Başkanlığına gönderilmesine evrak üzerinde kesin olarak karar verildi. 5.12.1983.

Y.6.C.D.

Esas:6010

Karar:9573

Tarih: 13.12.1983

"Müdahale isteği hususunda olumlu veya olumsuz karar verilmemesi....."

Hırsızlıktan sanık Hüseyin ÜNLÜBAŞ ve arkadaşları hakkında yapılan duruşma sonunda: beraatlerine ilişkin MAHMUDIYE Sulh Ceza Mahkemesinden verilen 9.11.1982 tarihli hükmün Yarğıtayca incelenmesi Müşteki Vekili tarafından istenilmiş ve para depo edilmiş olduğundan dava evrakı C.Başsavcılığı Yüksek makamından bozma isteyen 15.9.1983 tarihli tebliğname ile 26.9.1983 tarihinde daireye gönderilmekle okunarak gereği görüşülüp düşünüldü.

Müşteki Hamdi SAVAŞ Vekilinin şahit listesini içeren 20.1.1982 tarihli dilekçesi davaya müdahale isteği mahiyetinde bulunduğu halde bu hususta olumlu veya olumsuz bir karar verilmemesi,

Bozmayı gerektirmiş, müşteki vekilinin temyiz isteği bu itibarla yerinde görülüş olduğundan sair yönlerin incelenmeyen hükmün açıklanan nedenle tebliğname uyarınca BOZULMASINA depo parasının geri verilmesine, 13.12.1983 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Gönderen
AV.NAZIM ÜSKÜL

YARGITAY

..... DAİRESİ

ESAS : 983/410

KARAR : 983/503

TARİH : 9.12.1983

Taraflar arasında alacak davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kısmen kabulüne ve kısmen reddine yönelik olarak verilen hükmün süresi içinde davalılar avukatlarınca temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

K A R A R

Davacı: Davalılarla ortaklığa hazırlık ön sözleşmesi ile ek protokol imzaladıklarını, sermayeden üstlendiği miktardan 3.000.000.- liralık kısmını davalılara ödediği halde davalıların kendi edimlerini yerine getirmediklerini, ayrıca 150.000.- daha ödemiş olduğunu ileri sürerek, 3.150.000.- liralık davalılardan tahsilini istemiştir.

Davalılar: Ortaklığın kurulup faaliyete geçtiğini, davacı tarafından sermaye borcunun tamamının ödenmemesi nedeni ile diğer edimlerin yerine getirilmediğini bir kısım demirbaşların alındığını, ortaklığın tasfiyesi gerekeceğini savunarak alacak davasının reddini dilemişlerdir.

Mahkemece ortaklığın kurulduğuna ilişkin kanıt bulunmadığından ve var olmayan ortaklığın tasfiyesinin imkansız bulunduğu gerekçesi ile, sözleşmede yazılı bulunan 3.000.000.- liranın tahsiline, fazla talebin reddine karar verilmiştir.

Karar davalı yanca temyiz edilmiştir.

Taraflar arasında uyuşmazlık dışı bulunan tarihsiz ortaklık sözleşmesi ve ek protokol hükümlerine göre yanlar arasında adi ortaklığın kurulduğu ve davacı tarafından bu ortaklığa 3.000.000.- lira sermaye ödenmiş olduğu anlaşılmaktadır. Ne varki adi ortaklığın sermayesi taraflarca tamamlanmadığından ortaklık, amacına uygun bir şekilde faaliyette bulunamamış ve taraflarında kabulü gereğince fiilen sona ermiştir. Öyle ise adi ortaklığın B.K.538. ve devamı maddeleri gereğince tasfiye

edilmesi gerekirken ortaklık kurulmadığından bahisle 3.000.000.- liranın tahsiline karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

S O N U Ç: Kararın açıklanan nedenle BÖZÜLMESİNE, istek olursa peşin harcın iadesine, 9.12.1983 gününde oybirliğiyle karar verildi.

GÖNDEREN:

Av. Akın ÇAMOĞLU

Av. Fikret Y.ÇAVDAR

YARGITAY

..... DAİRESİ

ESAS : 980/767

KARAR : 981/702

TARİH : 15.2.1982

Mahalli Mahkemesinde karar verilmiş bulunan yukarıda tarih ve numarası yazılı Şuf'a davasına dair karar davalı tarafından süresi içinde duruşmalı olarak istenilmiş, dava duruşmaya tabi türden olmadığından heyetçe red edildikten sonra dosyadaki bütün kağıtlar okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava, tapulu payın iptali ile davacı davacı adına tescil isteminden ibarettir. Mahkemece istek gibi karar verilmiş ve hüküm davalı vekili tarafından temyiz olunmuştur.

Açılan davaya karşı davalı, hak düşürücü sürenin geçirildiğini ve bu nedenle davanın reddi gerektiğini savunmuştur. Bu hususta göstermiş olduğu şahit İsmail Bayar, kendisini komisyoncu olduğunu ve pay satan Muzaffer'in kocası Mehmet Sütgen'in müracaatı üzerine müşteri olan davalının kendilerini karşılaştırdığını ve 500.000.- liraya anlaşarak payın satıldığını, tapuda muamele yapıldıktan 15-20 gün sonra davacı, Orhan'ın evine giderek yarı pay davalıya satıldı, seninkini de istiyorlar ne dersin dediğini açıklıkla bildirmiştir. Dinlenen diğer şahitler Selami Güçlü ve Ali Çetin ise, bir gün davalının yazıhanesine gelerek benim tarlanın yanını almıştın hayırlı olsun dediğini beyan ederek şahit İsmail Bayar'ın beyanını teyit etmişlerdir. Satın alınan yarı pay davalının başka tarla aldığını iddia edilmediğine göre, şahitlerin beyan ettiği yarı payında davacının payı olduğu ve gelen şahsın davacı bulunduğu kabul edilmek gerekir. Tapuda yapılan satışta gösterilen bedelin hilafı davalı tarafından iddia edilmeyeceğine göre şahit İsmail Bayar'ın bedel hakkındaki beyanı davaya etkili değildir ve süre hakkındaki şahadetinin geçersizliğini göstermesine yarı payının sattığı tarlanın yarı payını da satmak ve komisyon almak için yarı pay sahibinin evine gitmesi daha doğaldır. Müşteri ile satıcıyı karşılaştırmakla ilk payın satışı için aldığı komisyon kanunileştirildiğinden şuf'a davası-

nın kaybı halinde verilen komisyonun geri alınacağı hakkındaki görüş yerinde değildir. Dinlenen davacı şahitleri de davalı şahitlerinin beyanını red ederek şahadette bulunmamıştır. Bu durumda deliller bir arada değerlendirildiğinde hak düşürücü süre geçirildikten sonra davanın açıldığı kabul edilmek ve dava bu nedenle reddedilmek gerekirken, yazıldığı şekilde karar verilmesi usul ve kanuna aykırıdır.

SONUÇ: Hükümün açıklanan nedenle (BÖZÜLMESİNE) 15.2.1982 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

GÖNDEREN:

Av. Akın ÇAMOĞLU

Av. Fikret Y.ÇAVDAR

T.C.
YARGITAY
S.Ceza Dairesi

Esas No: 1983/3550
Karar No: 1983/4573
Tarih: 28.12.1983

"Sanığın ayrı zamanlarda ve aynı kasıt altında mağdureyi iki kez kaçırıp alıkoyduğu anlaşıldığı halde hakkında T.C.K.nun 80.maddesinin uygulanmaması yolsuzdur."

Reşit olmayan İmren Yüceli rızası ile yanında alıkoymaktan adı geçenle mayubiyetini müz-telzim şekilde rızaen cinsi münasebette bulunmak-tan sanık Beker Topçu'nun yapılan yargılaması so-nunda T.C.K.nun 430/2, 416/3, 418/2 ve 71.ci maddeleri gereğince onbeş ay hapis cezası ile mah-kumiyetine dair (ESKİŞEHİR) 2. Ağır Ceza Mah-kemesinden verilen 10.11.1982 gün ve 1982/115 Esas, 1982/109 Karar sayılı hükmün süresi içinde Yargıtayca incelenmesi müdahil ile sanık tarafın-dan istenilmiş ve şartı yerine getirilmiş olduğun-dan dava evrakı C.Başsavcılığından tebliğname ile daireye gönderilmekle incelenerek gereği düşünül-dü.

14.5.1981'de yürürlüğe giren Avukatlık as-gari ücret tarifesindeki miktar gözetilmeyerek ve-kalet ücretinin eksik tayini, müdahilin Temyizinin kapsamına göre bozma nedeni sayılmamıştır.

Yapılan yargılamaya, toplanan kanıtlara, hükmün dayandığı gerekçe ve takdire göre müdahil ve sanık vekillerinin temyiz itirazları yerinde gö-rülmüdeğinden reddiyle rıza ile cinsi münasebette bulunmak suçundan verilen yasaya uygun hükmün (ONANMASINA)

Alıkoyma suçuna ilişkin temyiz itirazlarına gelince,

Toplanıp karar yerinde tartışılan elverişli delillere, gerekçe ve takdire göre sair temyiz itiraz-ları yerinde görülmediğinden reddine,

Ancak:

Oluş ve kabule göre, sanığın ayrı zamanlar-da ve aynı kasıt altında mağdureyi iki kez rızası ile kaçırıp alıkoyduğu anlaşıldığı halde hakkında T.C.K.nun 80. maddesinin uygulanmamasına,

Yasaya aykırı, müdahil vekilinin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görüldüğünden hük-mün C.M.U.K.nun 321. maddesi uyarınca (BO-ZULMASINA) müdahilin depo parasının geri veril-mesine, sanığın depo parasının gelir kaydına 28.12.1983 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

GÖNDEREN:
AVUKAT STAJERLERİ
Nazif Çavdar Ali Öksüz

"SUÇUN VASFINDA HATAYA DÜŞÜLMESİ"

YARGITAY
Birinci Ceza Dairesi
Esas No : 1983/3708
Karar No : 1983/3644
Tarih : 17.11.1983

İdris Yalçın'ı kasten öldürmekten sanık Şa-hin Ay'ın yapılan yargılaması sonunda; Hükümlü-lüğüne ilişkin Eskişehir Birinci Ağır Ceza Mahke-mesinden verilen 14.3.1983 gün ve 47/30 sayılı hükmün Yargıtayca incelenmesi sanık tarafından is-tenilmiş, şartı yerine getirilmiş olduğundan dava dosyası Cumhuriyet Başsavcılığından tebliğname ile dairemize gönderilmekle incelendi ve aşağıdaki karar tesbit edildi:

Toplanan deliller karar yerinde incelenip, sanığın suçunun sübutu kabul, cezayı azaltan se-bebin niteüğü takdir kılınmış, savunması inandırıcı gerekçelerle reddedilmiş, incelenen dosyaya göre verilen hükümde bozma sebebi dışında bir isabet-sizlik görülmemiştir.

Ancak;

Sanık safhalarda değişik arzetmeyen savun-malarında arkadaşı olan maktule şaka yapmak maksadı ile dolu olduğunu hatırlayamadığı tüfe-ğini tevcih ederek tetik düşürdüğünü, yaralandığını anlayınca üzerine abanıp teessürünü izhar ettiğini ileri sürmüş, tanık Mahmut Yalçın ve Muharrem

Yalçın olayı müteakip alınan veadiseye yakınlığı sebebiyle samimi olması gereken ifadelerinde savunmayı doğrular maliyette şahadette bulunmuşlar, müdahil de gerek sanık ve gerekse ailesi ile arasında oğlunun kasten öldürülmesini gerektirecek bir sebep ve husumetin mevcut olmadığını beyan etmiş olmasına göre sanığın eyleminin dikkatsizlik ve tedbirsizlik sonucu ölüme sebebiyet vermek olarak tavsifi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesis suretiyle suç vasfında hataya düşülmesi:

Yasaya aykırı, sanığın temyiz itirazı bu itibarla yerinde görüldüğünden tebliğnamedeki düşünce hilafına hükmün (BOZULMASINA), bozma şumulüne göre sanığın tahliyesine, başka suçtan ilişkisi bulunmadığı takdirde telle tahliyesinin temini için Cumhuriyet Başsavcılığına müzekkere yazılmasına 17.11.1983 günü oyçokluğu ile karar verildi.

MUHALEFET ŞERHİ:

Sanığın dokuz gün önce kavga ettiği ve bu sebeple konuşmadığı maktulün hayati nahiyesine tüfeği tevcih ettiğine iradesiyle tetiğe basmak suretiyle ateş ederek kasten baş ve boyundan vurup öldürüldüğü, otopsi zabtı talar Muharrem Yalçın ve Mahmut Yalçın'ın ifadeleri ve tekmil dosya münderecatından anlaşılmasına nazaran, mahkemenin elde edilen tüm delilleri takdir ederek fiilin kasden işlenmiş olduğunu kabulde bir isabetsizlik bulunmadığını kanaatine vardığımız sebeple hükmün onanması gerektiği görüşünde olduğumuzdan çoğunlukça müttehaz bozma kararına muhalifiz.

GÖNDEREN:

AVUKAT STAJYERLERİ
Nazif Çavdar Ali Öksüz

Y.4.H.D.
Esas : 8840
Karar : 10051
Tarih : 6.12.1983

"1- Tazminat miktarının belirlenmesi.
2- Eksik bilirkişi raporu."

Taraflar arasındaki destekten yoksun kalma ve manevi tazminat davası nedeniyle yapılan yarılama sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı 1.201.406 liranın faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacılara ödenmesine ilişkin hükmün davalı Avukatı tarafından duruşma istekli, davacılar Avukatı tarafından da duruşmasız olarak temyiz edilmesi üzerine ilgililere çağrı kağıdı gönderilmişti. Belli günde temyiz eden davalı adına Avukat Şahap Demirel gelmiş diğer temyiz eden davacılar tarafından kimse gelmemiş olduğundan onun yokluğunda duruşmaya başlanarak temyiz isteklerinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve hazır bulunanın sözlü açıklaması dinlendikten Tetkik Hakimi Aytaç Malkoç tarafından düzenlenen rapor okunduktan sonra dosya incelendi, gereği konuşuldu;

1- Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı kanıtlara, yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin değerlendirilmesinde bir yolsuzluk görülmemesine göre, davacılar ve davalının aşağıdaki bentlerin kapsamı dışındaki sair temyiz itirazlarının reddi gerekir.

2- Ordu Yardımlaşma Kurumu Genel Müdürlüğünün 25.5.1981 gün ve AKT-V-5178.81 sayılı yazılarından "...ölen Aydoğan Bürcü'nün sağlığında tanzim ettiği ölüm yardım beyannamesinde mirasçı olmayan babası Halil Bürcü'yü menfaater olarak gösterdiğinden ölüm ve emeklilik yardımının taksim edilmeyerek tevdi mahalli tayin ettirilip, yatırıldığı" bildirilmiştir. OYAK'dan yapılacak yardımın davacılara verilmediği anlaşılmasına göre; tazminatdan indirilmesi usulsüzdür. Kaldı ki, ölüm ve emeklilik yardımı davacılara verilse dahi; haksız eylemi işleyene rücu hakkı bulunmayan üçüncü kişilerce yapılan fiille uygun neden sonuç bağı bulunmayan yardım ve ödemeler tazminatdan indirilemez. Bu nedenle hükme dayanak yapılan bilirkişi raporunda OYAK'dan tahsil edilen miktarın

hisseleri oranında tazminattan indirilmesi usul ve yasaya aykırı olup, karar davacılar yararına bozulmalıdır.

3- Hükme dayanak yapılan bilirkişi raporunda: davacıların işlemiş günler tazminatının hesabında gösterge tablolarındaki değişiklik, aile yardımı, çocuk yardımı ve yakacak yardımındaki miktar artışları nazara alınmamıştır. Davacı tarafına ilişkin itirazları hakkında yeni bir bilirkişi raporu ya da aynı bilirkişiden ek bir rapor istenilmeden eksik inceleme ile karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup karar davacılar yararına bozulmalıdır.

4- Hükme dayanak yapılan bilirkişi raporunda davacı eşine %30 oranında evlenme şansı verilmiş, ancak; eşin maddi nihai zararının hesabında bu %30 oranındaki evlenme şansı tazminattan tenkis edilmemiştir. Bu nedenle kararın davalı yararına bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan hükmün yukarıda 2 ve 3. bentlerde gösterilen nedenlerle davacılar yararına 4. bendde gösterilen nedenlerle davalı yararına **BOZULMASINA**, 1. bendde gösterilen nedenlerle davacılar ve davalının sair temyiz itirazlarının reddine, ve davalı yararına takdir edilen 6.500.- lira duruşma avukatlık parasının davacılaraya yükletilmesine ve peşin alınan harçların istek halinde geri verilmesine 6.12.1983 gününde oybirliği ile karar verildi.

GÖNDEREN:
AVUKAT STAJYERLERİ
Nazif Çavdar   Ali Öksüz

"Davacı ve sanık ile vekilinin duruşmaya gelmedikleri anlaşılmasına göre şahsi davanın düşürülmesi gerekirken..... hükmün verilmesi yolsuzdur".

Y. 2 . C. D.

Esas : 9306

Karar : 521

Tarih : 24. 1. 1984

Müessir fiilden sanık Hasan Ayar, müessir fiil ve hakareten sanık Hüseyin Aydoğan, Niyazi Soybakışlı ve hakareten sanık Fevzi Urşan'ın yapılan yargılamaları sonunda: Hasan'ın müessir fiilden Hüseyin ve Niyazinin nüsnet suçlardan beraatlerine, Fevzi'nin hakareten hareketine uyan TCK'nun 482/3 ve 647 S.K.'nin 4 ve 6'ncı maddeleri gereğince neticeten 5500.-TL ağır para cezasıyla tecziyesine, tahfife yer olmadığına cezasının ihtaran teciline ve yargılama gideri alınmasına dair Eskişehir 2. Sulh Ceza Mahkemesinden verilen 2.11.1982 tarihli hükmün Yargıtayca incelenmesi davacı-Sanık Fevzi tarafından süresinde dilekçe ile istenmek, şartı depo parasıyla yerine getirilmek ve dosya evrakı C.Başsavcılığının 21. 12. 1983 tarihli tebliğnamesiyle daireye gönderilmekle okunup iş anlaşıldıktan sonra gereği düşünüldü:

1- 13. 7. 1982 tarihli duruşmaya Davacı ve sanık Hasan Ayar ile vekilinin gelmedikleri anlaşılmasına göre sanık Fevzi hakkında Hasan'a hareket etmekten açılan şahsi davanın düşürülmesi gerekirken, duruşmaya devamlı mahkumiyet kararı verilmesi,

2- CMUK'nun 351. maddesi gereğince ıttıla hasıl etmek üzere davacı Fevzi Urşan'ın dava dilekçesinin C.Savcısına tebliğ edilmeden beraat hükmü kurulması,

Bozmayı gerektirmiş, şahsi davacı-Sanık Fezi'nin temyiz itirazı bu bakımdan yerinde görülmesi olduğundan hükmün istem gibi BOZULMASINA, depo parasının geri verilmesine 24.1.1984 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Gönderen: Avukat Stajyerleri

Nazif Çavdar Ali Öksüz

İşlenen haksız fiil aynı zamanda cezai takibatı gerektiriyorsa, bu konudaki dava, ceza zamanaşımına tabidir".

Y. 4 . H . D.

Esas : 983/7678

Karar : 8673

Tarih : 20.10.1983

Taraflar arasındaki trafik kazasından doğma destekten yoksun kalma tazminat davası nedeniyle yapılan yargılama sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın zamanaşımı yönünden reddine ilişkin hükmün süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine Tetkik Hakimi Osman Kemleş tarafından düzenlenen rapor okunduktan sonra dosya incelendi gereği konuşuldu:

1. Dava, ölümle sonuçlanan trafik kazasından dolayı ilk davada saklı tutulan fazlaya ait hakkın tahsili istemine ilişkindir. Mahkeme davalı Orhan'ın zamanaşımı savunmasını kabul ederek iki yıllık zamanaşımınının doğduğu gerekçesi ile davayı reddetmiştir. Oysa, davalı Orhan olayda haksız fiil faili olmakla kalmayıp aynı zamanda davacıların desteği ölenin şoförüdür. Orhan haksız fiil faili olarak ele alındığında B.K.nun 60/2 Md.si gereğince olayda uygulanacak zamanaşımı ceza zamanaşımıdır. Eylem 11.7.1979'da vuku bulduğuna

göre zamanaşımı Türk Ceza Yasasının 102/4. bendi uyarınca 5 yıl olup 11.7.1984 tarihinde gerçekleşir. Dava 3.2.1982'de açılmıştır. 5 yıl dolmadığı için zamanaşımı def'inin reddi gerekir. Üstelik B.K.nun 332 son ve 125. maddeleri hükmünce sözü edilen hizmet ilişkisindeki zamanaşımı ise 10 yıl olarak belirlenmiş bulunmaktadır. Sonuç olarak her iki hukuki durumda dahi Orhan hakkında dava zamanaşımına uğramadığı halde belirtilen bu açıklamalar gözetilmeden zamanaşımı süresinin dolduğundan söz edilerek davanın reddine karar verilmesi bozmayı gerektirir.

2. Davalı Orhan dışındaki davalılar zamanaşımı savunmasında bulunmadıkları halde onlar hakkındaki isteminde zamanaşımı yönünden reddine karar verilmesi BOZMA sebebidir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın 1. ve 2. bentlerde gösterilen nedenlerle BOZULMASINA ve peşinen alınan harcın istek halinde geri verilmesine 20. 10. 1983 gününde oybirliği ile karar verildi.

Gönderene: Avukat Stajyerleri

Nazif Çavdar

Ali Öksüz

Taraflar arasındaki davadan dolayı Eskişehir As. 2. Hukuk Hakimliğince verilen 30.6.1983 tarih ve 243—460 sayılı Hükmün temyizden tetkiki davacı Avukatı tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı vekili ile davalı şirket temsilcisi ve diğer davalıların murisi Muharrem arasında akdolan bayilik sözleşmeye göre şirketin imal ettiği yemlerden Tavşanlı Tavukçuluk kooperatifine verilecek yemlerden davacıya Kg. başına (25) kurşu pirim verileceğinin kararlaştırıldığını, ancak bundan doğan alacağın ödenmediğini iddia ederek (300.000) lira pirim alacağının yasal faizi ile birlikte davalılardan müteselsilen tahsilini istemiştir.

Davalılar cevaplarında tek imza ile yapılan sözleşmenin şirketi bağlamayacağını, davacının tavassutu olmadan yapılan yem satışından dolayı bayie pirim verilemeyeceğini, olayda zaman aşımı bulunduğunu savunarak davanın reddini talep etmişlerdir.

Mahkemece, tek imza ile yapılan bayilik sözleşmesinin şirketi bağlamayacağı, davacıya hiç bayilik pirim ödenmediğine göre şirketin sözleşmeyi zımnen de kabul etmiş sayılmayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Hüküm davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

1— Ana sözleşmenin 11.maddesinde (şirket tarafından... akdolunacak mukavelelerin muteber olabilmesi için bunların..... şirketi ilzama selahiyetli iki kişinin imzasını taşıması lazım ...) geldiği öngörülmüş, ancak 12. maddede TTK.nun 319/11 maddesine uygun olarak meclisine (kendisine ait

idare ve temsil yetkilerinden lüzumlu gördüklerini kendi azalarından birine .... veya hissedar olması zaruri bulunmayan müdürlere devir.....) edebilme yetkisi tanınmıştır. Ana sözleşmenin verdiği bu yetkiye dayanarak yönetim kurulu 24. 4. 1981 tarihli kararı ile Muharremi murahhas aza ve şirket genel müdürü yetkileri ile donatmıştır. Bu durum karşısında murahhas aza ve genel müdür Muharrem in şirket ünvanını kullanarak yaptığı sözleşme TTK.nun 32. maddesine göre şirketi ilzam eder". Kaldı ki murahhas aza BK. nun 449. maddesi anlamında ticari mümessil sıfatını da haiz olup temsil yetkisinin Ticaret Siciline kaydolunmasından önce de şirket mümessilin yaptığı işlemlerle müzlem olur".

2— Kabul suretine göre yetkisiz temsilci Muharrem'in BK.nun 39. maddesi uyarınca davacının aktin kurulmaması nedeniyle uğradığı zararı tazminle yükümlü olduğu ve bu tazminle yükümlü olduğu ve bu tazmin borcundan dolayı mirasçılarının da MK.nun 539. ve 616. maddeleri uyarınca şahsen ve müteselsilen sorumlu oldukları düşünülmeden mirasçılar hakkındaki davanın reddi isabetlidir.

SONUÇ: Yukarıda 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazları haklı görüldüğünden hükmün davacı yararına BOZULMASI, ödediği temyiz peşin harcının isteği halinde temyiz edene iadesine, 29.11.1983 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Gönderen: Av.Dündar DOĞAN

ADLİYE YEMEKHANEMİZ

SAĞLIK HİZMETİMİZ

Eskişehir Barosu Mensupları ile, bak-bakla yükümlü oldukları aile bireylerinin hastalanmaları halinde muayene tetkik ve tedavilerinin Anadolu Üniversitesi Mediko-Sosyal Hastahanesinde yapılacağına dair protokol 13.4.1983 tarihinde imzalandı.

Baromuz mensupları yararına gerçekleştirilen bu faaliyetten dolayı Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof.Dr.Yılmaz BÜYÜK-ERŞEN ve Rektör vekili Prof.Dr.Semih BÜKER ile Baromuz eski başkanı Av.Muvaffak OYSUL'a Baro mensupları adına şükranlarımızı sunarız.

PROTOKOL HÜKÜMLERİ

1- Muayene başvurusunda hasta sadece Eskişehir Barosu mensubu olduğunu belirten bir kimlik ibraz edecektir.

2- Muayene ücreti muayene ve tedavinini yapıldığı tarihteki fiat tarifesine göre hasta tarafından nakit olarak ödenecektir.

3- Hasta ve sahipleri belirtilen ücreti ödemedikleri takdirde bu ödemeyi yapmayı Eskişehir Barosu Taahhüt eder.

4- Eskişehir Barosu uygulanan muayene ücret tarifelerini talep edebilir.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ MEDİKO- SOSYAL ÖĞRENCİ HASTAHANESİ ÖZEL HASTA MUAYENE TETKİK TEDAVİ ÜCRETLERİ TARİFESİ

YATAK:

Tek yatak	1.500.-
İki yatak	1.200.-
Üç ve daha fazla	800.-

OPERASYONLAR:

Büyük ameliyat	24.000.-
Orta ameliyat	20.000.-
Küçük ameliyat	16.000.-

ANESTEZİ:

Büyük ameliyat	6.000.-
Orta ameliyat	5.000.-
Küçük Ameliyat	4.000.-

Bu ücretlere hekim ve ameliyathane ücretleri dahildir. Operasyonların sınıflandırılmasında S.S.Y.B. sınıflandırılması örnek alınır. O listede bulunmayan ameliyat benzeri bir ameliyatla kıyaslanarak ücreti alınır.

Özel Muayene :	1.000.-'dir.
Sağlık Kurulu :	3.000.-'dir.
(Tüm laboratuvar ve radyolojik tetkikler dahil)	
Genel Check Up.Yatarak : . . .	12.500.-'dir.

BAROMUZDA VE ADLİYEMİZDEKİ SOSYAL
İÇERİKLİ HABERLER

* İlimize ilk defa bir Hukukçu Vali tayin edildi. Kendisine başarılı çalışmalar dilemekteyiz.

* Baromuzun genç hanım Avukatlarından Şebnem İlter'in kızı olmuştur. Aileye ve bebeğe mutluluklar dileriz.

* Avukat Ayşe Arısoy arkadaşımız, başarılı bir ameliyatla sağlığına kavuşmuştur.

* Avukat Hüseyin Ünlü altı sene sonra bir erkek çocuk babası oldu. Küçük Raşit şerefine verilen kokteylde genç baba çok neşeliydi.

* Savcımız Cengiz Çetin spora ve saunaya başladığından beri bel fıtığından kurtuldu.

* Hakimlerimiz nihayet lojman sahibi oldu.

* Adliyemizdeki stajlarını tamamlayıp aramıza katılan genç avukat arkadaşlarımız Necmi ULUDAĞLI, Necmi KAPAR ve Mustafa ARDIL'ı yürekten kutlar başarılarının devamını dileriz.

* Büromuz Avukatlarından A.Necati ÜNAL Belediye Başkanı tayin edildi. Başarılarının devamını dileriz.

ADLİYE VE BARONUN
HİZMETLER BÜLTENİ

* İlimizden tayin olan Vali Ömer Haliloğlu'na Adliye olarak yemek verildi.

* Avukat-Sayman Yusuf Sever'in üstün gayretleri ile dava ve icra dosyaları basıldı. Birinci kalite 25T.L.sı, ikinci kalite 17,5 T.L.sı olup, toptan satışlarda %10 tenzilat yapılmaktadır.

* Yeni fotokopi makinamız 1.029.000.T.L.sına on taksitle peşin fiatına alındı ve hizmete girdi.

* 9. Mart. 1984 tarihinde Türkiye'de vergi yasası ve sorunlarına ilişkin Hacettepe İktisat Kürsüsü Başkanı Prof.Dr.Kamil MUTLUER'in konuşmacı olduğu seminer düzenlenmiştir.

* Baromuz ismi yazılı 40.000 bin adet pelür kağıdı bastırılarak tüm adliyelere tevziat yapılmıştır.

* Arkadaşlarımızın önemli ve önemsiz tüm celselere suret takılmasını temin ve suretin alınmasını takip etmesini istemekteyiz.

* Başarılı ve çalışkan savcımız aynı anda 150 kişinin ve ara ile 300 kişinin faydalanacağı temiz bir yemekhaneyi hizmete soktu. Tüm Avukat arkadaşlarımızda yararlanacağı bu hizmet için kendilerine şükranlarımızı sunarız.

* Barolar birliği 17.ci Genel Kurulunda Eskişehir Barosu temsilcisi Avukat Şahap DEMİRER yönetim kurulan tekrar seçildi. Kendisini kutlar başarılarının devamını dilemekteyiz.

* Avukat arkadaşlarımızın karakolda mesleki saygınlığına ve olaya müdahale etmeksizin, ön bilgi sahibi olmalarına emniyetçe yardımcı olmaları konusunda Emniyet Müdürümüz Ahmet KARAKURT'la yapılan görüşme çok olumlu olmuştur. Zorunlu olmadıkça karakola gitmeyen meslektaşlarımızı bundan sonra gereken saygınlık gösterilecektir. Sayın Emniyet Müdürümüze teşekkür etmekteyiz.

* Trafik Şube Müdürlüğünden talep olunan kayıtlar hakkında gerekli her türlü kolaylığı göstermekteki gayretlerinden ve bu konudaki olumlu yaklaşımlarından dolayı Trafik Şube Müdürü Nurdan AKÇAY'a şükran ve teşekkürlerimizi iletiriz.

BAROLARIN PROTOKOLDAKİ YERİ

Bakanlar Kurulunun 14 Ağustos 1981 gün 8/3456 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan "Ulusal ve Resmi Bayramlarda yapılacak Törenler Yönetmeliğinin ekini oluşturan (ek: 1 işaretli liste)" yaptığımız başvurular sonucu değiştirilmiştir. 8 Ocak 1983 günü 17922 sayılı Resmi Gazetenin 9 ve 10. sayfasında yayınlanarak yürürlüğe giren değişiklik listeye göre Baro Başkanın 1136 sayılı kanununun 76.maddesine göre Savcının yanında yer alır.

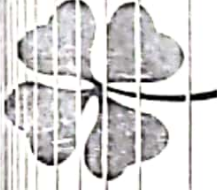
RESMÎ GAZETEDEN ..... RESMÎ GAZETEDEN

	<u>TARİH</u>	<u>SAYI</u>
1136 Sayılı Avukatlık Kanununda değişiklik.	20. Nisan. 1982	17670
1136 Sayılı Avukatlık Kanununda değişiklik.	8. Ağustos. 1983	18126
Dernekler Kanununda değişiklik.	7. Ekim. 1983	18184
SCSYAL SİGORTALAR Kanununda değişiklik...	19. Kasım. 1983	19024
İMAR Kanununda değişiklik...	5. Aralık. 1983	19244

NOT:

Değişiklikler FOTOKOPI bedeli ödenerek Baromuzdan temin edilebilir.

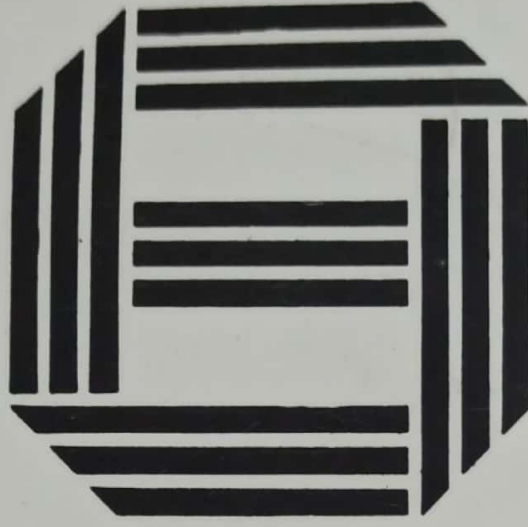
Super Sistem

Rasyonel bankacılık anlayışı içinde,
sektördeki gelişmeleri izleyen
Garanti Bankası,
formalitelemi sınırlandıran,
işlemleri çabuklaştıran kendine özgü
bir sistemi bütün şubelerinde
uygulamaktadır.

GARANTİ BANKASI

ESBANK

tedbirli ve kararlı

1927 YILINDANBERİ HİZMETİNİZDEDİR

ESKİŞEHİR BANKASI